

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
PODGORICA

Primljeno:	24. 01. 2023	
Sektor	Broj	Prilog
02	156	

SAVJET

RADIO I TELEVIZIJE CRNE GORE

Podgorica, 24.01.2022. godine.

Na osnovu člana 25 stav 1 tačka 22 Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizije Crne Gore ("Službeni list CG", broj 80/20), člana 44 Statuta Radio i Televizije Crne Gore, Pravilnika Agencije za elektronske medije o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za predsjednika Crne Gore koji će biti održani 19.marta 2023. godine, Savjet Radio i Televizije Crne Gore na sjednici od 24.01.2023. godine, donio je:

PRAVILA

o izvještavanju RTCG o predizbornoj kampanji za praćenje izbora za predsjednika Crne Gore, koji će se održati 19. marta 2023. godine.

Član 1.

Pravila o izvještavanju RTCG na bliži način uređuju uslove za realizaciju prava i obaveza emitera u toku kampanje za izbore za predsjednika Crne Gore, a koji će se održati 19. marta 2023. godine.

Svrha ovog pravilnika je obezbjeđivanje istinitog, blagovremenog i nepristrasnog informisanja građana o svim fazama postupka i različitim stavovima tokom izborne kampanje pod ravnopravnim uslovima za sve učesnike u izbornoj kampanji, a u skladu sa važećom zakonskom regulativom i Odlukom predsjednice Skupštine Crne Gore Danijele Đurović o raspisivanju izbora za predsjednika Crne Gore, koji će se održati 19. marta 2023. godine. (broj: 00-32-2/23-11 od 16. januara 2023. godine).

Član 2.

Javnost ima pravo na tačnu, korektnu i izbalansiranu informaciju o izbornom postupku, kao i aktivnostima, stavovima i mišljenjima kandidata.

RTCG je dužna da, u skladu s materijalnim i tehničkim mogućnostima, kontinuirano predstavlja javnosti sve dostupne i relevantne informacije o toku i sadržini predizborne kampanje, poštujući profesionalne principe, standarde, programska načela i principe Javnog servisa. RTCG će, kroz izvještaje u informativnom programu i predstavljanjem kandidata u drugim emisijama i debatama, voditi računa o balansu i ravnopravnosti, ne stavljajući u privilegovan položaj bilo kog kandidata. Termine emitovanja i trajanje posebnih programskih blokova na RTCG utvrdiće uređivački tim, vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti svih predloženih kandidata, u skladu sa Zakona o izboru odbornika i poslanika.

Član 3.

Medijsko predstavljanje kandidata mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Predsjednički izbori 2023“.

Ukoliko se program emituje na albanskom jeziku, medijsko predstavljanje kandidata mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Predsjednički izbori 2023“ i na tom jeziku.

Član 4.

U svojim izvještajima i prikazima RTCG neće objavljivati izjave i druge sadržaje kojima se negira država Crna Gora, iskazuje mržnja i diskriminacija po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze s nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima.

Prihvatanjem nastupa na Javnom servisu, predloženi kandidati za predsjednika preuzimaju obavezu da će poštovati državu Crnu Goru, da će se ponašati u skladu sa profesionalnim standardima i pravilima emisija i da neće govoriti sadržaje kojima se iskazuje mržnja i diskriminacija, kao što je navedeno u prethodnom stavu ovog člana. RTCG je dužna da interveniše na svako izlaganje kojim se ne poštuje preuzeta obaveza.

Cilj izvještavanja o predizbornoj kampanji je da se obezbijedi objektivna informisanost javnosti o predloženim kandidatima za predsjednika i izbornim programima i aktivnostima kandidata.

Član 5.

Pravo na predstavljanje izbornih kampanja, na programima RTCG, počinje danom potvrđivanja kandidature za predsjednika Crne Gore i završava se 24 sata prije dana održavanja izbora i traje do zatvaranja biračkih mjesta.

II PROGRAMSKI PRINCIPI

Član 6.

Rad Javnog servisa RTCG za vrijeme predizborne kampanje zasnivaće se na principima:

nezavisnosti

Rad Javnog servisa baziraće se na načelu uređivačke nezavisnosti i svojim programskim sadržajima neće, direktno ili indirektno, favorizovati nijednog učesnika predizborne kampanje.

- *ravnopravnosti*

Javni servis će svim kandidatima obezbijediti ravnopravan pristup na svojim programima, bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

- *uravnoteženosti*

Javni servis će u predizornoj kampanji izvještavati na uravnotežen način. Prilikom objavljivanja rezultata istraživanja javnog mnjenja, RTCG će pružiti javnosti i sljedeće informacije:

- ko je naručio i platio istraživanje;
- ko je sproveo istraživanje;
- po kom metodu;

na kojem uzorku i koje je moguće odstupanje; kada je istraživanje sprovedeno. RTCG neće objavljivati rezultate istraživanja javnog mnjenja deset dana prije dana održavanja glasanja.

Na dan održavanja glasanja, prije zatvaranja glasačkih mjesta, RTCG neće objavljivati procjene rezultata glasanja.

- *nepristrasnosti*

Javni servis će primjenjivati jednake kriterijume za sve ispoljene stavove i neće programskim sadržajima promovisati sopstvene stavove o kandidatima predizborne kampanje.

III POSEBNA PRAVILA

Član 7.

U skladu sa Zakonom i pravilima profesije, tokom predizborne kampanje, Javni servis u redovnim informativnim emisijama, neće emitovati komentare ili druge oblike novinarskog izražavanja u kojima bi se komentarisale izborne kampanje kandidata.

Član 8.

Javni servis će prilikom izvještavanja, o aktuelnim događajima, radu državnih organa i funkcionera, kandidata i svih subjekata koji su uključeni u proces izborne kampanje, u vezi sa pitanjima koja se ne odnose na izbore, posebno voditi računa da navedeno izvještavanje ne dobije otvoreni ili skriveni propagandni karakter, koji može uticati na odluke glasača.

Član 9.

Javni servis RTCG će sve kandidate za izbor predsjednika tretirati jednako.

RTCG u vrijeme predizborne kampanje neće odstupiti od kriterijuma koji važe za selekciju vijesti po njihovoj važnosti u situaciji kada je više vijesti i događaja u vezi sa jednim kandidatom.

Član 10.

Na dan održavanja izbora RTCG će objavljivati informacije o broju građana koji su glasali i informacije eventualnim kršenjima izborne procedure, i to zvanične izvještaje i izjave nadležnih organa, Državne izborne komisije, međunarodnih i nevladinih organizacija koje vrše monitoring izbornog procesa kao i kandidata. Podaci o toku i rezultatima izbora mogu se označiti kao zvanični samo ako su saopšteni od strane nadležnog organa za sprovođenje izbornog postupka, dok podaci saopšteni od strane drugih lica moraju biti označeni kao nezvanični.

Član 11.

Javni servis RTCG će svim kandidatima omogućiti pravo na odgovor, u skladu sa Zakonom, ukoliko izvještaj objavljen pod uredničkom odgovornošću sadrži neistinite informacije ili iskrivljene činjenice.

Kandidat ili nadležni državni organ za sprovođenje izbornog postupka može podnijeti prigovor na emitovani programski sadržaj zbog kršenja obaveza propisanih članom 55 Zakona o elektronskim medijima a na osnovu člana 16 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje donijetom od strane Savjeta Agencije za elektronske medije.

Prigovor se podnosi Ombudsmanu, na posebnom obrascu koji je dostupan na sajtu RTCG. Ombudsman zapisnik dostavlja Savjetu RTCG koji je dužan da donese odluku, u pisanoj formi, u roku od 24 sata od prijema prigovora. Uredništvo RTCG je dužno da u

roku od 8 sati odgovori Obudsmanu na podnijeti prigovor. U slučaju nepoštovanja roka, Ombudsman dostavlja zapisnik a Savjet odlučuje i bez odgovora uredništva.

Član 12.

Javni servis će striktno poštovati zabranu korišćenja djece u političko - propagandne svrhe i poštovati prava ranjivih kategorija, saglasno Pravilniku o programskim standardima u elektronskim medijima ("Službeni list Crne Gore" br.35/11,7/16 i 8/19) i Pravilniku o komercijalnim audio-vizuelnim komunikacijama (Službeni list Crne Gore, br. 35/11)

Član 13.

Zaposleni u RTCG, koji su nosioci funkcija kod određene političke partije ili učestvuju u njenim predizbornim aktivnostima, neće imati pravo da vode emisije, niti da učestvuju u donošenju uredničkih odluka u toku trajanja kampanje. Za vrijeme izvršavanja zadatka zaposleni neće nositi ili izlagati simbole koji se mogu povezati sa bilo kojom političkom partijom. Zaposleni u RTCG, neće prihvatati poklone, usluge ili posebne tretmane od kandidata.

Član 14.

Predstavljanje programa i aktivnosti kandidata koje je utvrdila Državna izborna komisija biće posebno označeni i jasno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.

RTCG zadržava pravo emitovanja sopstvenog audio-video materijala. Za predstavljanje kandidata u utvrđenom terminu, kandidati mogu dostaviti i sopstveni, nemontirani, audio i video materijal, u formatu koji odgovara profesionalnom standardu nacionalnog javnog servisa.

Media plan i audio - video materijal mora biti dostavljen u odgovarajućem formatu i kvalitetu, i to najkasnije 24 sata prije utvrđenog termina za predstavljanje. Javni servis RTCG nije odgovoran za istinitost informacija koje daju kandidati ili su sadržane u njihovom audio i video materijalu koji se emituje u okviru termina za predstavljanje.

Javni servis RTCG zadržava pravo da, nakon pregledanja dostavljenog video materijala, obavijesti u pisanoj formi kandidate da dostavljeni materijal ili jedan njegov dio predstavlja uvredu, klevetu, omalovažavanje drugih kandidata i povredu dostojanstva građana, širenje vjerske, nacionalne, rodne, rasne mržnje, kao i da se sadržajem dostavljenog materijala ne promoviraju izborni program i izborne aktivnosti, najkasnije 24 sata prije utvrđenog termina za emitovanje.

Kandidat može iz sadržaja video materijala koji je dostavio da otkloni nepravilnosti koje su navedene u prethodnom stavu, i odgovarajući video materijal dostavi za emitovanje najkasnije 6 sati prije utvrđenog termina emitovanja.

Ukoliko kandidat ne postupi na opisan način, RTCG će na početku utvrđenog termina za predstavljanje to saopštiti javnosti i navesti razloge za neemitovanje materijala.

Sve emisije će biti emitovane u istoj scenografiji, sa izbornim grafičkim rješenjem i sloganom kandidata.

Član 15.

RTCG će u formi debatne emisije na Radiju Crne Gore i Televiziji Crne Gore omogućiti sučeljavanje kandidata. Organizovaće se po dvije debate na Televiziji i Radiju Crne Gore isključivo posvećene izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjem kandidata.

Član 16

RTCG će podjednakim tehničkim uslovima i besplatno, u skladu sa Zakonom o izboru poslanika i odbornika, bez diskriminacije, emitovati predizborne spotove. RTCG neće omogućiti iznošenje i obrazlaganje izbornog programa kandidata ili njihovo reklamiranje van termina utvrđenog ovim pravilima.

RTCG će, u skladu sa zakonom, odbiti da emituje reklamne poruke, ako ocijeni da one nijesu u skladu sa članom 4 stav 1 ovih pravila.

IV OBLICI PREDSTAVLJANJA

Član 17.

Medijsko predstavljanje kandidata za predsjedničke izbore na Javnom servisu RTCG biće:

- svakodnevno - u posebnim blokovima prije i nakon informativne emisije: Dnevnik 2 na Parlamentarnom kanalu i nakon Novosti dana na Prvom programu Radija Crne Gore kroz trominutne izvještaje; Izborni štabovi kandidata obavezni su da uredništva RTCG obavijeste o terminu i mjestu održavanja promotivnih događaja najkasnije 48 sati prije tog događaja,
- Kroz intervju sa predsjedničkim kandidatima, u trajanju do 60 minuta na Parlamentarnom programu u terminu od 20 do 23 sata i Prvom programu RCG u terminu od 12 do 13 sati.

- Kroz dvije debate, jedne na početku i druge na kraju izborne kampanje na Parlamentarnom programu TVCG i dvije debate, jedne na početku i druge na kraju izborne kampanje na Prvom programu RCG u trajanju do 120 minuta na određene teme, uz učešće svih kandidata pod ravnopravnim uslovima. Navedene debate se emituju u terminima od 20 do 23 sata na TVCG i od 10 do 12 sati na RCG;

Kandidati ne smiju u studio unositi rekvizite, osim onih koji predstavljaju obilježja njihove političke partije.

Kandidati u studiju mogu koristiti elektronske uređaje (računare) tokom trajanja predstavljanja političkog programa ili debate.

Tokom realizacije emisije u kojoj se predstavljaju programi kandidata, ili debatnih emisija učesnicima/kandidatima nije dozvoljeno korištenje mobilnih telefona i kretanje u studiju tokom trajanja debate.

- urednici i voditelji navedenih emisija su obavezni da prema svim učesnicima u emisiji imaju nepristrasan i ravnopravan odnos;
- TVCG je dužna da prilikom emitovanja debate obezbijedi prevod na znakovni jezik.

U slučaju prenosa Skupštinskih zasjedanja TVCG zadržava pravo da pomjeri termin emitovanja izbornih blokova i debata nakon završetka istih, a uskladu sa Zakonom

Marketing, posebna pravila

Član 18.

Učesnici predizborne kampanje imaju pravo na emitovanje političko - propagandnih audio i tv klipova, u obimu ne manjem od 200 sekundi dnevno, koji će se emitovati u šest blokova političkog marketinga od kojih tri na Drugom programu TVCG i tri na Parlamentarnom programu, uz naznaku "besplatno emitovanje".

Na prvom programu RCG će se emitovati šest blokova političkog marketinga u skladu sa programskom šemom.

RTCG će nakon proglašenja zbirne izborne liste od strane nadležne izborne komisije, propagandne tv i audio spotove emitovati u skladu sa redoslijedom zbirne izborne liste.

Propagandni audio i tv spotovi dostavljaju se RTCG najkasnije 24 sata prije emitovanja. RTCG neće raditi korekciju dostavljenih audio i tv spotova već će iste emitovati onako kako su dostavljeni.

Član 19.

RTCG će u slučaju održavanja drugog kruga predsjedničkih izbora organizovati po jednu TV i radio emisiju za sučeljavanje dva kandidata koji uđu u drugi krug.

Član 20.

Ova Pravila biće objavljena na sajtu RTCG danom usvajanja i dostavljena učesnicima predizborne kampanje, koji imaju potvrđenu kandidaturu od DIK-a, kao i Agenciji za elektronske medije CG.

doc.dr Veselin Drljević

Veselin Drljević
predsjednik Savjeta RTCG